

Svenskt medlemskap i NATO

Ett medlemskap i NATO är inte tillräckligt för att Sverige i händelse av ofred ska kunna försvara sitt territorium, men det är nödvändigt. Alternativen är antingen att avhända sig möjligheten till ett fungerande territorialförsvar, eller att satsa enorma summor på att bli helt själv tillräcklig.

Svensk försvarspolitik måste i första hand syfta till att hävda svenskt oberoende. Som försvarsmakten ser ut i dag har vi tyvärr små möjligheter att göra det. Det är inte en fråga aktuell bara för krig, utan även för att undvika att hamna i krig, samt för att möjliggöra att föra en självständig utrikespolitik utan att tassa på två kring argsinta grannar.

Att på egen hand bygga upp en försvarsförmåga tillräcklig för att vid ett angrepp hävda Sveriges territorium skulle ta mycket lång tid och kosta enorma summor, om det ens är praktiskt möjligt. Ska vi vara någorlunda rimliga måste vi ha hjälp utifrån. Det är inget kontroversiellt med det; det framgår ur vår solidaritetsförklaring, en central del i den svenska säkerhetspolitiken. Vad som inte framgår är vem som ska komma och hjälpa. Ingen har kunnat förklara vem det skulle vara. Ingen har frivilligt anmält sig. NATO har artigt men bestämt meddelat att även om Sverige (liksom Ukraina, min anmärkning) är ett högt skattat partnerland är det endast medlemskap som ger några försvarsgarantier.

Svaret är enkelt: Ingen kommer komma. Ingen kommer riskera sina egna för ett land som inte ens försökt försvara sig självt.

Lyckligtvis är det här inte ett knivigt problem. Vi har redan ett nära samarbete med NATO – denna gång, efter kalla kriget, ett helt öppet sådant som vi inte försökt dölja för någon. NATO är inte perfekt, men den bästa existerande representanten för de liberala demokratier vi hör hemma hos.

Vi har sedan ett par decennier slutat vara formellt neutrala. Ryssland betraktar oss som en de facto-del av NATO-sfären. När jag, som arbetar på FMV, haft tjänstemannakontakter med NATO-organisationer har jag stundom fått påminna dem om att vi inte är medlemmar.

Vi har redan del av nästan alla aspekter av ett NATO-medlemskap, förutom att vi valt att inte ta del av försvarsgarantin. Det är en olycklig avvägning. Att vara alliansfri är inte olik att vara bostadsfri. Det kan fungera när vädret är vackert, men i bistrare tider är man oerhört utsatt.

Det är inte möjligt att i en motion gå igenom alla argument för och emot NATO. Det cirkulerar många direkt osanna påståenden, som att vi som NATO-medlemmar måste ta emot kärnvapen eller att vi måste delta i allsköns anfallskrig. Vad som är sant är att vi skulle anmodas att satsa mer resurser på försvaret. Det skulle dock vara nödvändigt i vilket fall som helst. De ansvarsfulla alternativen är inte att gå med i NATO och öka försvarsanslagen eller göra ingenting och ligga kvar på nuvarande nivå. Nej, alternativen är att gå med i NATO och öka anslagen, eller inte gå med i NATO och öka anslagen till hisnande nivåer.

NATO är inte en deus ex machina som befriar oss från egna ansträngningar. Även med ett NATO-medlemskap måste vi ha en egen försvarsförmåga, men med ett medlemskap har vi en realistisk möjlighet att ta den till en skälig nivå.

Centerpartiets linje har varit att NATO-medlemskap bör utredas. Att utreda är inte fel i sig, men NATO är inte en okänd storhet. Den information vi behöver är tillgänglig redan i dag, och det vi inte vet är sådant som skulle utkristallisera sig under förhandlingar om medlemskap. På det tidiga 90-talet hade en utredning varit befogad. I dag ter den sig mer som tidspillan.

Vi borde ha ansökt om medlemskap för tjugo år sedan när omvärlden var lugn, men det är fortfarande bättre att göra det i dag än att vänta tio år till. Som vi kunnat se på senare tid kan säkerhetspolitiska realiteter förändras och försämrats mycket snabbt.

Jag yrkar

Att Centerpartiet ska verka för svenskt medlemskap i NATO.

Att motionen vidareändras till Centerpartiets partistämman.

Dan Tillet